

Het erf vanuit de lucht. (Foto: Henk Terhell)

Rolf Roos keert een halve hectare binnenstebuiten in zijn boek 'Erf'

GOEDEREDE – Twee keer hing het huidige erf van Rolf Roos aan een zijden draadje. In de achttiende eeuw, toen de Staten van Holland het eiland Goeree hadden kunnen opgeven. En in de jaren vijftig van de vorige eeuw, toen er voor de aanlanding van de Haringvlietdam op Goeree een meer zeewaarts gelegen variant was. Maar de Staten gaven Goeree niet op en de ingenieurs van Rijkswaterstaat kozen voor een dam die ter hoogte van Stellendam aan land kwam.

Door Kees van Rixoord

De zijden draad hield het, en dat leverde indirect het boek 'Erf' op. Rolf Roos (71) schreef het. Afgezien van wat reisjes naar het archief, hoefde hij er zijn erf niet voor te verlaten. Want het boek bevat in de eerste plaats een gedetailleerde beschrijving van de halve hectare achter en naast zijn huis aan de Nieuwendijk. De plek waar hij en zijn vrouw zes jaar geleden neerstreken vanuit het Noord-Hollandse Heiloo. Wat hen trok?

“De weidsheid, de frisse lucht, de wind. Het is hier heel bloemrijk en je hebt nog veel natuur. En vlak bij zee is er het geluid van wulpen en tureluurs, en komen de lepelaars over. Een zeearend kwam een keer een nestplek in een den verkennen.”

Gegroeide plek

Roos is iemand met verscheidene petten. Hij is ondernemer, schrijver, uitgever,

microboer en erfbeheerder. “Ik ben opgeleid als ecooloog, maar ook geïnteresseerd in de historie. Hoe zit het landschap in elkaar? Hoe is het ontstaan? Waar komt dit erf – deze gegroeide plek – vandaan?”

De Staten van Holland gaven het kwetsbare Goeree niet op. Niet vanwege de mensen die er woonden en de landbouw, maar om de scheepvaartroute naar Rotterdam veilig te stellen. Tussen 1717 en 1727 kwamen er inlaagdijken, afsnoeringen van de Rooklaasplaatpolder, om het eiland te beschermen. Een van die inlaagdijken was de dijk die later Nieuwendijk zou gaan heten.

Het gebiedje waar nu het erf te vinden is, lag aanvankelijk buitendijks. Er stond griendhout (met wilgen door kustbeschermingswerken) en het werd als weide gebruikt. Maar dat veranderde in de negentiende eeuw, toen de Bokkepolder ontstond. Er kwamen huizen van landarbeiders en keuterboertjes aan te

staan, waaronder het huis van Roos, dat is gebouwd in 1927. Het was oorspronkelijk een boerderijtje, maar ontwikkelde zich later tot het buitenhuis van een notarisfamilie.

Het is verbijsterend

Het erf is een plek die wemelt van het leven. Roos: “Wat hoor je nu? Dat is de tjiftjaf.” Hij hoort en ziet ook regelmatig groenlingen en puttertjes, spechten, mezen, merels, lijsters... Soms een zwartkop, een zomertortel of een Cetti's zanger. Onder de zonnepanelen broedt de witte kwikstaart. Een paar percelen verderop zit een wielewaal.

“Er zijn veel padden. En opvallend veel insecten. Ook warmte-minnende, die je hier vroeger niet zag, zoals de Franse veldwesep en de grauwe wants. Pas zag ik een zuidelijk spitskopje, een sprinkhaan, die weer een ander insect naar hier heeft gebracht: de sprinkhaandoder. Allemaal gearriveerd vanuit het zuiden en allemaal te zien in deze tuin”, zegt Roos. “Het is verbijsterend te

Erf

Rolf Roos
tekeningen van Dirk

De cover van het boek.

Dirck Nab, vijver.

Dirck Nab, Galgweg toren Goedereede.

zien hoe snel de klimaatverandering impact heeft. Soms is het leuk, maar de Aziatische hoornaar is dat zeker niet..."

"Bijna elke dag doe ik hier een geweldige ervaring op. Hup, daar landt weer een beest. Iets minuscule, iets onooglijks. Kijk, dit kevertje zat gisteren opeens op mijn boek." Hij pakt zijn telefoon, tovert een foto tevoorschijn en zoomt flink in. "Een gestreepte schildpad. Echt zeldzaam. Dat je zo'n beestje hier aantreft, laat de kwaliteit van de omgeving zien." Die kwaliteit, geeft Roos aan, is het gevolg van twee factoren: de nabijheid van een natuurgebied en de manier waarop je omgaat met je erf. "Geef een plek rust, schep schone milieus en laat de natuur ruimte".

Grootste beuken

Op het erf staan wel dertig verschillende boomsoorten. "Toen we hier kwamen wonen, wilde ik aansluiten op het verleden. Daarom zijn de bomen blijven staan." Er zijn bijvoorbeeld iepen, berken, kastanjes en

de grootste beuken van Goeree, maar ook de zwarte den is vertegenwoordigd op het erf aan de Nieuwendijk. Daarnaast zijn er bomen aangeplant, waaronder fruitbomen. De pruim staat net in bloei. Daarna zijn de peren en de appels aan de beurt, zodat het erf langere tijd is versierd met bloesem.

De grote waterpartij – Roos, geboren in Den Haag, spreekt over de Hofvijver – is ook bevorderlijk voor het leven in de tuin. "Er zit hier een ijsvogel omdat de omstandigheden goed zijn, water is helder en er zitten libellen, larven en stekelbaarsjes." Vlak bij het water is een verhoging in het landschap gecreëerd: de Vijverberg.

Het erf is voor een groot deel bedekt met gras. De paadjes zijn kort geschoren, maar daarnaast is het gras hoger. Zo krijg je variatie in bloemen en beestjes. Waar de bijenorchis groeit, zijn stokjes in de grond gezet om de locaties te markeren. Het aantal stokjes neemt elk jaar toe...

Ook goed voor het leven op het erf: rommelhoekjes met takkenbossen, bladeren en dergelijke. Naast het boomgaardje is er verder een moestuin c.q. hof, waar microboer Roos puur biologisch groenten teelt. Rond de moestuin staan rijen blauwe bessen, frambozen en bramen. Aan de voorzijde van het huis, tegen de Nieuwendijk aan, kan het 's zomers flink heet zijn. Daar groeit gras uit het Middellandse Zeegebied en zijn later dit jaar abrikozen en vijgen te oogsten.

't Spat uit de grond

"Wat je hier ziet zijn veel verschillende gebiedjes op één erf. Elk gebiedje heeft zijn specifieke omstandigheden." Al die gebiedjes beschrijft Roos in zijn boek 'Erf'. "Alle aspecten van mijn landje heb ik binnenstebuiten gekeerd."

Er spreekt een grote liefde voor het erf uit de uitgave, die op zaterdag 26 april verschijnt. De schrijver beaamt dat direct: "Ja, natuurlijk. Dat komt door de aard van

deze plek, door wat er allemaal gebeurt op die halve hectare en door de mogelijkheid om het allemaal goed te bekijken en te onderzoeken. Dat is onwaarschijnlijk veel, veel meer dan wat je beseft. Het is het beste om stil te gaan zitten en kijken wat er langs komt..."

"Het erf ziet er misschien uit als een park, aangelegd door mensenhand, maar je hebt er vrijwel niks over te zeggen. De natuur vestigt zich, verdwijnt en keert terug... Als je de natuur de ruimte geeft – bijvoorbeeld door behalve in de moestuin mest te gebruiken en minder te maaien – spat 't de grond uit", zegt Roos. "Het is een voorrecht om hier te wonen."

'Erf' is vanaf 26 april verkrijgbaar bij de boekhandel en via de website van uitgeverij Natuurmedia: www.natuurmedia.nl/ winkel. Het kost 24,50 euro. Het boek, een hardcover, is rijk geïllustreerd met foto's, kaarten en twintig prachtige tekeningen van Dirck Nab.